

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

ZESDE DEEL.

I-K.

Te Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN.

1845.

ING (DE UITWIJKSCHE-), pold. in het *Land van Altena*, prov. *Noord-Brabant*. Zie *UITWIJK (POLDER-VAN-)*.

INGBERT of *IMBER*, geh. in het *Land van 's Hertogenrade*, prov. *Limburg*, distr., arr. en 4 u. O. ten Z. van *Maastricht*, kant. en gem. *Gulpen*.

INGELSDORFF, op sommige kaarten *ANGELSDORFF* gespeld, d. in de heerl. *Bourscheid*, grooth. *Luxemburg*, kw., arr., kant. en $\frac{1}{2}$ u. Z. W. van *Diekirch*, gem. en $\frac{1}{4}$ u. O. van *Ettelbruck*, aan de *Sure*. De inw. vinden meest hun bestaan in den landbouw.

De inw., die allen R. K. zijn, hebben hier eene kapel, welke tot het vic. gen. van *Luxemburg*, dek. van *Diekirch*, behoort, en eene eigen Kapellaan heeft. De kapel is aan den H. *CELSUS* toegewijd.

INGEN, kerk. ring. prov. *Gelderland*, klass. van *Tiel*.

Zij telt de volgende 9 gem. *Ingen*, *Eck-en-Wiel*, *Kesteren*, *Lienden*, *Maurik*, *Ommeren*, *Op-Heusden*, *Ravenswaai* en *Rijswijk*. Men heeft er negen kerken, welke door even zooveel *Predikanten* bediend worden en telt er 7400 zielen, onder welke ongeveer 2500 *Ledematen*.

INGEN, d. in de *Neder-Betuwe*, prov. *Gelderland*, distr. en 5 u. N. W. van *Nijmegen*, kw., arr., kant. en $2\frac{1}{2}$ u. N. van *Tiel*, gem. en $\frac{1}{2}$ u. W. van *Lienden*, op eenigen afstand van den *Rijndijk*, door fraaije korenlanden omgeven $51^{\circ} 57' 37''$ N. B., $25^{\circ} 9' 4''$ O. L.

Het is een tamelijk groot d., waar men 150 h. en 980 inw. telt, die meest in den landbouw, en de vee- en aardappelteelt hun bestaan vinden; terwijl zij ook handel drijven in fruitgewas, varkens en boter.

De inw., die hier op 21 na allen *Herv.* zijn, maken eene gem. uit, welke tot de klass. van *Tiel*, ring van *Ingen*, behoort. De eerste, die hier het leeraarambt heeft waargenomen, is geweest *WILHELMUS WIGELIUS*, die in het jaar 1600 herwaarts kwam, en in het jaar 1622 naar *Oost-Indië* is vertrokken. Onder de *Predikanten*, die hier gediend en naam gemaakt hebben, behoort *BERNARDINUS DE MOOR*; hier beroepen in 1751, in 1754 naar *Broek* in *Waterland* vertrokken, en, nadat hij te *Franeker* en *Leyden* *Hoogleeraar* in de *Godgeleerdheid* geweest was, den 18 Julij 1780, te *Gouda* overleden, omtrent $71\frac{1}{2}$ jaar oud. Bij vacature maakt de *kerkeraad* een drietel, waaruit door de *mansledematen* alsdan een beroep geschiedt. In de kerk, welke vóór de *Reformatie* aan den H. *LAMBERTUS* was toegewijd, was destijds eene *vikarij*, welke het *Wiel* werd genoemd, en ter ere van *JOHANNES den Dooper* was gesticht. Deze kerk is een oud gebouw, met eene hoogen toren, welke in 1856 belangrijke herstellingen heeft ondergaan, doch zonder orgel.

De 3 *Evang. Luth.*, welke hier wonen, behooren tot de gem. van *Tiel*. — De R. K., van welke men er 15 aantreft, behooren tot de stat. van *Maurik*. — De 6 *Isr.*, die er zijn, worden tot de *ringssynagoge* van *Tiel* gerekend. — De *dorpschool* wordt door een gemiddeld getal van 110 leerlingen bezocht.

Vroeger stond hier eene *kommanderij* van de *Ridders van Maltha*; ter plaatse, waar deze gestaan heeft, ziet men thans eene boerenwoning van dienzelfden naam met nog bestaande kapel.

De *kermis* valt in den tweeden *Zaterdag* in *September*.

Dit dorp heeft ook door den *watervloed* van *Januarij 1809* geleden, doch door de *getrouwe hulp*, welke hier spoedig werd aangebragt, verloor niemand aldaar het leven en zijn slechts vijf runderen en zes en twintig schapen, alsmede eenig klein vee, omgekomen.

Den 14 Julij 1832 werd INGEN door een zwaar onweder, vergezeld van hagel, zoodanig geteisterd, dat bijna geen huis onbeschadigd bleef en al het te veldstaande graan, even als alle vruchten en daardoor de hoop en rijkdom des landmans geheel verloren gingen.

Door den storm van 29 November 1836 is de korenmolen alhier omvergeworpen.

INGERAGON, berg in *Oost-Indië*, op het *Sundasche eil. Java*, resid. *Pekalongang*, distr. *Wonosobo*; uit dezen berg ontspringt een der takken van de *Kalie-Oeloed-Djami*.

INHIMMEREN, voorm. state, prov. *Friesland*, kw. *Oostergoo*, griet. *Rauwerderhem*, arr. en 3 u. Z. Z. W. van *Leeuwarden*, kant. *Rauwerd*, waartoe zij behoorde. Men weet zelfs thans de juiste plaats niet meer, waar zij gestaan heeft.

INIA, voorm. zathe, prov. *Friesland*, kw. *Oostergoo*, griet *West-Dongeradeel*, arr. en 7 u. N. O. van *Leeuwarden*, kant. en 3 u. O. van *Holwerd*, $\frac{1}{2}$ u. W. van *Nes*, van welke thans geene kenteekenen van vroeger bestaan over zijn.

INIA (LUTKE-), b., prov. *Friesland*, kw. *Oostergoo*, griet. *Tietjerksteradeel*, $2\frac{1}{2}$ u. Z. O. van *Leeuwarden*, kant. en 1 u. Z. W. van *Bergum*, $\frac{1}{2}$ u. Z. van *Garijp*, waartoe zij behoort.

INJENG, vulkaan in *Oost-Indië*, op het *Sundasche eil. Java*, resid. *Bezoeki*, ads. res. *Banjoewangi*, ongeveer 24 u. van *Banjoewangi*.

In den nacht tusschen 23 en 24 Januarij 1816 brandde deze berg op eene verschrikkelijke wijze. Het scheen een eeuwige nacht en duisternis; zwaveldamp en rook belette de ademhaling der vlugtende inlanders; de rivieren waren gevuld met lava, steenklompen, boomen en doode visschen; terwijl de zee veertien voeten boven haar gewoon standpunt oprees, de wegen overstroomd werden en de bruggen met eene ongeloofelijke kracht weggevoerd. De zon vertoonde zich zeer flauw, hoewel vuurrood, en de aarde trilde onder het donderend gedruisch en de slagen van deze uitbarsting. In Maart rookte de berg INJENG nog zoo sterk, dat er menschen en vee ziek door werden en na hevige buikpijnen stierven, hetwelk aan het met asch vermengd drinkwater toegeschreven werd.

INKELENOORD, voorm. d. en amb., prov. *Zeeland*. Zie HINKELENOORD.

INKELSCHE-POLDER (OOST-), pold. op het eil. *Zuid-Beveland*, prov. *Zeeland*. Zie HINKELEN-POLDER (OOST-).

INKENOORT, voorm. d. en amb., prov. *Zeeland*. Zie HINKELENOORD.

INKERDIJK, b. in *Geestmerambacht*, prov. *Noord-Holland*, arr. en 5 u. N. van *Alkmaar*, kant. en $1\frac{1}{2}$ u. Z. ten W. van *Schagen*, gem. *Haringcarspel*.

INKOEDIJK, b. in *Geestmerambacht*, prov. *Noord-Holland*, arr., kant. en 2 u. N. van *Alkmaar*, gem. *Oudcarspel*.

INKRAM, stranddistr. in *Afrika*, in *Opper-Guinea*, aan de *Goudkust*. Zie AKRA.

INKRAM, st. in *Afrika*, in *Opper-Guinea*, aan de *Goudkust*, stranddistr. *Akra*, 50 u. W. van den mond der *Volta*. Het is de hoofdpl. van het stranddistr. *Akra*.

INLAAG-POLDER, pold. in *Kennemerland*, prov. *Noord-Holland*. Zie het volgende art.

INLAAGSCHE-POLDER of INLAAG-POLDER, pold. in *Kennemerland*, prov. *Noord-Holland*, arr. en kant. *Haarlem*, gedeeltelijk gem. *Haarlemmerliede-Noord-Schalkwijk-en-Hof-Ambacht*, gedeeltelijk gem. *Spaarnwoude*; palende W., N. en O. aan het IJ, Z. aan *Spaarnwoude*.